

שמות. וקרא לו חֲבֻקִיק, השם שמשלים את כל הצדדים, משלים את החבוקים, כמבאר. והשלים לסוד של מאתים ושש עשרה האותיות של השם הקדוש. בכתובות התקנים להחזיר את רוחו, ובאותיות התקנים כל גופו על קיומו, ועל כן נקרא חֲבֻקִיק.

והוא אמר (חבוקי א) ה' שִׁמְעָתִי שִׁמְעָךְ יְרֵאתִי. שִׁמְעָתִי מֵה שְׁהִיָּה לִי שִׁטְעָמְתִי מֵהעוֹלָם הַהוּא וּפְחַדְתִּי. הַתְּחִיל לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל נַפְשׁוֹ וְאָמַר, ה', פִּעֲלֶךָ שִׁעֲשִׂית לִי, בְּקָרֵב שָׁנִים יְהִיו חַיִּיהוּ. כְּמוֹ חַיִּיו. וְכָל מִי שֶׁנִּקְשַׁר בְּאוֹתָן הַשָּׁנִים הַקְּדָמוֹנִיּוֹת, הַחַיִּים נִקְשָׁרִים בּוֹ. בְּקָרֵב שָׁנִים תּוֹדִיעַ לְאוֹתָהּ הַדְּרָגָה שְׁאִין בַּה חַיִּים כָּלֵל.

בְּכָה רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר, אֶף אֲנִי מִמֶּה שִׁשְׁמַעְתִּי פְּחַדְתִּי מֵהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. הַרִים יְדוֹ עַל רֵאשׁוֹ וְאָמַר, וּמָה רַב הַמְּנוּנָא הַזֶּקֶן, אֹר הַתּוֹרָה, אַתָּם זְכִיתֶם לְרֵאוֹת פְּנִים בְּפָנִים, וְלֹא זְכִיתִי בּוֹ. נִפְל עַל פְּנָיו וְרָאָה אוֹתוֹ עוֹקֵר הַרִים מְאִיר גְּרוֹת בְּהִיכַל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ, רַבִּי, בְּאוֹתוֹ הַעוֹלָם תְּהִיו שְׂכָנִים בְּעַלֵּי הוֹרָאָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֵהִיּוֹם הַהוּא הָיָה קוֹרָא לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְלְרַבִּי אַבָּא פְּנִיא"ל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית לב) כִּי רֵאִיתִי אֱלֹהִים פְּנִים אֶל פְּנִים.

בְּרֵאשִׁית. רַבִּי חִיָּיא פְּתַח, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאת ה' שְׂכָל טוֹב לְכָל עוֹשֵׂיהֶם תְּהַלְתּוֹ עֲמַדַת לְעַד. רֵאשִׁית חֲכָמָה, פְּסוּק זֶה כֶּף צְרִיף לְכַתֵּב: סוֹף חֲכָמָה יֵרָאת ה', בְּגִלְל שִׁירָאת ה' הִיא סוֹף חֲכָמָה. (נ"א אֵלָא הִיא רֵאשִׁית) לְהַכְּנִס לְתוֹךְ הַדְּרָגָה שֶׁל חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה. זֶהוּ שִׁפְתוֹב (שם קיח)

סְטָרִין. אֲשָׁלִים לְחַבּוּקִין כְּדֹאֲתָמַר. וְאֲשָׁלִים לְרֵזָא דְמֵאתָן וְשִׁיתְסַר אַתּוּן דְשָׁמָא קְדִישָׁא. בְּתַבִּין אַתְקִיִּים לְאַהֲרָא רוּחִיָּה, וּבְאַתּוּן אַתְקִיִּים כָּל גּוּפִיָּה עַל קִיּוּמִיָּה. וְעַל דָּא אֶקְרִי חֲבֻקִיק.

וְאִיהוּ אָמַר (חבוקי א) יִי שִׁמְעָתִי שִׁמְעָךְ יְרֵאתִי, שִׁמְעָנָא מַה דְהוּה לִי דְאַטְעִימָנָא מֵהֵוּא עֲלָמָא וְדַחִילָנָא. שְׁרָא לְמַתְבַּע רַחֲמִין עַל נַפְשִׁיָּה וְאָמַר יִי פִּעֲלֶךָ דְעַבְדְּתָ לִי בְּקָרֵב שָׁנִים יְהוֹן חַיִּיהוּ. כְּמוֹ חַיִּיו. וְכָל מָאן דְאַתְקִשֵׁר בְּאַנּוּן שָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת חַיִּין אַתְקִשְׁרוּ בִּיָּה. בְּקָרֵב שָׁנִים תּוֹדִיעַ לְהֵוּא דְרָגָא דְלִית (ב) חַיִּין כָּלֵל.

בְּכָה רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר אוֹף אֲנָא מִמֶּה דְשִׁמְעָנָא דַּחִילָנָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. זְקִיף יְדוֹי עַל רִישִׁיָּה וְאָמַר וּמָה רַב הַמְּנוּנָא סְבָא נְהִירוֹ דְאוּרִיִּיתָא זְכִיתוֹן אַתּוּן לְמַחְמִי אֶפִּין בְּאַפִּין וְלֹא זְכִינָא בִּיָּה. נִפְל עַל אַנְפוּי וְחִמָּא לִיָּה מְעַקֵּר טוּרִין מִנְהִיר שְׁרָגִין בְּהִיכְלָא דְמִלְכָּא מְשִׁיחָא. אָמַר לִיָּה רַבִּי בְּהֵוּא עֲלָמָא תְּהוֹן שְׂבָבִין מְאַרִי אוּלְפָּנִין קָמִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא. מֵהֵוּא יוֹמָא הוּה קָרִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה וְלְרַבִּי אַבָּא פְּנִיא"ל כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (בראשית לב) כִּי רֵאִיתִי אֱלֹהִים פְּנִים אֶל פְּנִים.

בְּרֵאשִׁית רַבִּי חִיָּיא פְּתַח (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאת יִי שְׂכָל טוֹב לְכָל עוֹשֵׂיהֶם תְּהַלְתּוֹ עֲוֹמַדַת לְעַד. רֵאשִׁית חֲכָמָה, הַאי קָרָא הָכִי מִיבְעִי לִיָּה, סוֹף חֲכָמָה יֵרָאת יִי, בְּגִין דְיֵרָאת יִי סוֹף חֲכָמָה אִיְהִי. (נ"א אֵלָא אִיְהִי רֵאשִׁית) לְעֵאֱלָא לְגוֹ דְרָגָא דְחֲכָמָתָא עֲלָאָה הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק. זֶה הַשַּׁעַר לִי וְדָאִי,

דאי לא ייעול בהאי תרעא לא ייעול לעלמין. למלכא עלאה דאיהו עלאה וטמיר וגניז ועביד ליה תרעין אלין על אלין ולסוף כל תרעין עבד תרעא חד בכמה מנעולין בכמה פתחין בכמה היכלין אלין על אלין. אמר כל מאן דבעי למיעל לגבאי תרעא דא יהא קדמאה לגבאי, מאן דיעול בהאי תרעא יעול. אוף הכי תרעא קדמאה לחכמה עלאה יראת ה' איהי. ודא איהי ראשית

פתחו לי שערי צדק. זה השער לה, ודאי. שאם לא יפנס בשער זה, לא יפנס לעולמים. (משל) למלך עליון שהוא עליון נסתר וגנוז, ועשה לו שערים אלה על אלה, ובסוף כל השערים עשה שער אחד בכמה מנעולים, בכמה פתחים, בכמה היכלות אלה על אלה, ואמר: כל מי שרוצה להפנס אלי - שער זה יהיה ראשון לגבי. מי שיפנס בשער זה - יפנס. גם כן שער ראשון לחכמה עליונה, יראת ה' היא. וזהי ראשית.

ב, שנים הם שמתחברים כאחד, ואלה שתי נקודות - אחד גנוז ונסתר, ואחד עומד בהתגלות. ובגלל שאין להם פרוד נקראים ראשית, אחד ולא שנים. מי שנוטל זה נוטל זה, והכל אחד. שהרי הוא ושמו אחד, שכתוב (שם 58) וידעו כי אתה ה' שמך לבדך. למה נקרא יראת ה'? בגלל שהוא עץ של טוב ורע. זכה בן האדם - הנה טוב. ואם לא זכה - הנה רע. ולכן שורה במקום זה יראה, וזה שער להפנס לכל טוב שבועלם. שכל טוב - אלה שני שערים שהם כאחד.

רבי יוסי אמר, שכל טוב - זה עץ החיים, שהוא שכל טוב בלי רע כלל. ועל שלא שורה בו רע הוא שכל טוב בלא רע. לכל עשיהם - אלו חסדי דוד הנאמנים, תומכי התורה. ואותם תומכי התורה פביכול הם עושים. כל אלו שעוסקים בתורה אין בהם עשיה בעוד שעוסקים בה. אותם שתומכים בהם יש בהם עשיה, ובכח זה כתוב תהלתו עמדת לעד, ועומד הפסא על עמדו כראוי.

רבי שמעון היה יושב ועוסק

ב, תרין אנון דמתחברין פחדא, ואנון תרין נקודין, חד גניזא וטמירא וחד קיימא באתגליא. ובגין דלית להו פירוודא אקרון ראשית. חד ולא תרין. מאן דנטיל האי נטיל האי. וכלא חד דהא הוא (שמיה) ושמייה חד דכתיב, (תהלים 85) וידעו כי אתה שמך יי לבדך. אמאי אקרי יראת יי, בגין דאיהו אילנא דטוב ורע, זכי בר נש הא טוב ואי לא זכי הא רע. (דף ט"ו א) ועל דא שרי בהאי אתר יראה. ודא תרעא לעאלא לכל טובא דעלמא. שכל טוב אלין תרין תרעין דאנון פחדא.

רבי יוסי אמר שכל טוב דא אילנא דחיי דאיהו שכל טוב בלא רע כלל. ועל דלא שריא ביה רע איהו שכל טוב בלא רע. לכל עושיהם, אלין חסדי דוד הנאמנים תמכין אורייתא. ואנון דתמכין אורייתא פביכול אנון עבדין. כל אנון דלעאן באורייתא לית בהו עשיה בעוד דלעאן בה. אנון דתמכין לון אית בהו עשיה. ובחילא דא כתיב תהלתו עומדת לעד וקיימא פורסייא על קיומיה פדקא יאות.

רבי שמעון הנה יתיב ולעי באורייתא בליליא דכלה אתחברת בבועלה. דתנינן